

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. III. De numerica peccatorum distinctione actuum humanorum circa idem
objectum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

rentione decretas esse unicam numero peccatum.

Resp. Hic disparitatem meliorem dari non posse, nisi ex prudenti virorum iudicio, ab hoc enim relatè ad forum Sacramentale ex Christi institutione videtur pendere unitas moralis per dicta *num.* 887. hanc unitatem agnoscunt plerique AA. in exemplis in nos à parte adversa re-tortis, omnes enim contumeliæ, blasphemix, percussiones, habent eundem moraliter effectum, nempe jacturam honoris, & damni. Oppositum autem sentiunt de pollutionibus, copulis &c.

constanter negantibus ex ijs moraliter conflare unicam actionem.

Ad Conf. Resp. Cum' amplexus, & oscula sint non solum prævia, sed etiam subsequa ad copulam, habent duplex munus; nempe quod prævia dispo-nant ad copulam, & subsequa eandem compleant, idcirco etiam subsequa sunt moraliter unica actio cum copula, copu-la autem secunda non est comple-mentum primæ.

* *

*

§. III.

De numerica peccatorum distinctione actuum interno-rum circa idem objectum.

895. **D**ico actus internos circa idem objectum sæpius interruptos et repetitos esse unicum numero peccatum duntaxat tunc, quando interruptio non fit per formalem, sive expressam, aut virtualem retractationem, aut per voluntariam cessationem ab actu, nec distantia unius actus ab alio in prudentum estimatione censetur notabilis, seu sufficiens ad destruendam moralem unitatem in actibus successivè repetitis ita Moya *p. 1. in Select. qq. tract. 3. D. 2. qu. 1. §. 2. num. 13. & 15.* Contra Suarez, Vasq. Ratio totius Conclusionis constans tribus partibus est, quod, nisi

interveniat formalis, aut virtualis prioris pravæ voluntatis retractatio, aut spontanea cessatio ab illa, aut notabiliter non distet à sequente censeatur unicus moraliter congressus cum objecto.

Porrò regula ad formandum prudens iudicium melior dari non potest, quam ex proportione ad peccata externa: sicut ergo horum numerica distinctio, aut unitas moralis in prudentum iudicio formando dependet ex varijs circumstantijs, & pro diversitate materiæ nunc major, nunc minor interruptio, ac distantia requiritur, ut actus externi in esse peccati plurificentur, ita est atten-

tendum ad varias circumstantias, ac diversitatem materiae, ut actus interni circa idem objectum repetiti censeantur facere unum, aut plura numero peccata.

896. Dixi in Conclusionem circa idem objectum, quia actus interni tendentes in objecta distincta non subordinata multiplicantur numericè in esse peccati pro multiplicitate objectorum non minus quàm multiplicari diximus actus externos. Unde certum est, quod etsi unico tractu concupiscas nunc hanc, nunc illam fœminam, tot numero peccatorum fis reus, quot fœminas concupivisti. E contra concipis desiderium copulae cum hac determinata, illud saepe renovas, unicum facis peccatum etsi inter unum, & alterum desiderium interveniat interruptio per distractionem, aut naturalem oblivionem, aut modicum somnum, dummodo non sit notabilis interruptio, censetur enim unicus cum tali objecto congressus, etsi dureret per plures continuatas horas, Lugo de Pœnit. D. 16. num. 569. subdens num. seq. quod quando est longior mora, facilius sit moralis interruptio, idcirco consulit in Confessione explicari majorem, aut minorem pravi affectus durationem de qua tamen, inquit, regulariter non est interrogandus pœnitens, quando ipsemet exprimit peccatorum numerum.

Quod si autem affectus interrumpatur per spontaneam cessationem ab ejus continuatione citra tamen ejusdem revocationem, est omnino novum peccatum renovatio affectus, quia existima-

tur novus cum objecto congressus, sicut, si postquam contumelijs affecisti proximum, spontè cessasti jacere in eum contumelias, si postea tibi idem occurrat, & contumelias renovas, peccas distincto moraliter peccato.

Nihilominus Lugo num. 551. apud Moya num. 23. putat illum, qui sub finem prandij die Jejunij decrevisset non plus edere, at, priusquam surgeret, ferulum novum afferretur id comedentem contra factum propositum, non censeri moraliter bis comedere, proinde, si talis die prohibito carnes ederet, unicum peccatum patreret, ac si per voluntatem contrariam non fuisset interrupta comestio.

Hanc Doctrinam ut valde notandam inculcat Moya, quia est singularis, & usus frequenter occurrens, eamque Lugo num. 552. extendit primò ad cessantem à percussione animo his finem imponendi, at quia videt percussum adhuc sibi repugnantem, statim bis, aut ter denuo ictus resumentem.

Secundò, ad omittentem restituere, qui continuando omissionem unicum moraliter facit peccatum, licet interrumpat per propositum restituendi, si statim mutato animo velit retinere, consentit Sporer Theol. Moral. tract. 4. cap. 3. num. 131. fuscè urgens hanc peccati unitatem. Ergò pariter est unica moraliter contumelia etsi contumeliosus desistat animo ultra non convitiandi, si mox, aut paulo post mutato animo resumat contumelias. Ut ergo spontanea cessatio plurificet peccata, postuletur longior mora inter unam, & alteram.

897. Hæc licet probabiliter statuatur, verius tamen est oppositum, quando interruptio etiam modica fit per contrariam voluntatem, nempe per propositum restituendi, aut cessandi à percussione, contumelia &c. quia per talem voluntatem præteritum peccatum interruptitur in esse peccati actualis, siquidem non manet formaliter, sive in se, nec virtualiter, sive in effectu liberè continuato, Lugo *num.* 549. cujus Doctrinam Soarez *de Pœnit. D. 22. S. 5. num.* 31. Vasq. *in 3. p. quest.* 91. *a. 1. dub.* 5. *num.* 20. *juncto.* 23. (idem tamen *n.* 18. omissionem restitutionis arbitratur esse unicam peccatum) ampliant ad casum, quo fit interruptio per

sonnum, distractionem, vel impotentiam restituendi. Verum per hæc tria non tolli unitatem moralem probabiliter tradit Lugo. dans disparitatem *num.* 550. quod ista non tollant moralem prioris voluntatis perseverantiam, sicut tollit contrarium propositum, si enim accendas domum proximi, etsi post applicatum ignem indormias, aut distraheris loquendo cum famulo, aut fias impotens extinguendi attamen si reversus augeas incendium, non censeris novum committere peccatum, ergo nec in alijs similibus.

* *

§. IV.

An actus unicus in plura ejusdem rationis objecta tendens sit unicum aut multiplex numero peccatum,

& quomodo exponendum Confessario.

898. **V**Nicâ contumeliâ, detractione, actione occisivâ plures inhonoras, pluribus detrahis, plures occidis unico consilio plures inducis ad peccandum. Idem est de actu interno, ut si unicâ voluntate intendas plures inhonorare, pluribus famam tollere, plures necidare.

Quæstio Celebris oritur, an ejusmodi actio unica externa aut interna, tot

numero peccata, aut saltem malitias contineat, quot sunt personæ, quas habet pro objecto, vel verò sit unicum numero peccatum.

Pro numerica personarum distinctione multiplicari peccata, aut saltem malitias in eodem physicè actu docet Vasq. *3. p. q. 91. Art. 1. dub. 4. n. 4.* hic tamen *1. 2. D. 74. n. 7.* fatetur in rigore esse unicam numero peccatum, esto plures nume-